

4. Prioriteiten voor het ACV

Het ACV wil een roerganger van solidariteit zijn. Geen wankelende solidariteit, volgens de emotie van de dag. Maar een harde solidariteit, gesmeed in structurele solidariteitsmechanismen. Met solidariteit als recht in plaats van als gunst. Ook geen enge solidariteit naar de allerzwaksten alleen. Maar wel een brede solidariteit, waarvan iedereen de vruchten kan plukken. En daarom ook een solidariteit met een breed draagvlak, waaraan iedereen – naar vermogen – bijdraagt, gedragen door een sterke vakbeweging. We vertalen die solidariteit in concrete prioriteiten voor de syndicale actie.

Het ACV voerde samen met het Netwerk tegen armoede en Welzijnszorg actie tegen de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen. Debby figureerde op één van de campagnebeelden.

Meer en beter werk

Werkgelegenheid blijft de eerste prioriteit. Met een evenwichtig overheidsbeleid naar zowel de marktsectoren, als naar non-profit, onderwijs en overheden. En met een eigen verantwoordelijkheid voor de sociale partners. Met bij dit alles ook bijzondere aandacht voor de jongeren, waarvan nog teveel kampen met werkloosheid en werkonzekerheid.

Aan die actie voor meer werk koppelen we ook de prioriteit voor beter werk. En voor de toeleiding van werklozen naar dat werk.

Meer werk

Dit vergt eerst en vooral:

- een beleid gericht op een sterke, duurzame economische groei: geen eenzijdig beleid dat alleen maar op de kostenfactoren werkt en in het bijzonder de loonkost, maar een offensief beleid dat bijdraagt tot de vernieuwing en versterking van ons economisch weefsel, door opleiding, onderzoek, ontwikkeling en innovatie;
- een evenwichtig beleid dat het werkgelegenheidspotentieel aanboort in zowel de industrie, de diensteneconomie, de non-profit als de overheid;
- een benutting van het werkgelegenheidspotentieel inzake duurzame ontwikkeling;

- een volgehouden beleid voor een herverdeling van de beschikbare arbeid.

Om de arbeid beter te verdelen willen we:

- de arbeidsduur verkorten en de sluispen- de verlenging van de arbeidsduur tegen- gaan;
- ook naar een maximale arbeidsduur gaan voor grote groepen van het ver- trouwenspersoneel;
- minder druk vanuit andere landen door een versterking van de Europese ar- beidstijdenrichtlijn, zonder uitstapmo- gelijkheid (opting out);
- een betere handhaving van de regelge- ving: strijd tegen onwettige overuurprak- tijken, onder meer overal verplichte tijdsregistratie;
- bestrijding van het sluikwerk en de schijnzelfstandigheid;
- dat overuren zoveel mogelijk worden ge- recupereerd, liefst volgens de planning van de werknemer;
- het recht op tijdskrediet en loopbaan- onderbreking vrijwaren en verbeteren, in het bijzonder ook voor een betere com- binatie van arbeid en gezin, met betere garanties voor opname in de kmo's;
- recht op deeltijdwerk bij uitputting van het recht op tijdskrediet of loopbaan- onderbreking;
- recht op doorstroming naar meeruren- contracten en voltijdse contracten voor

onvrijwillig deeltijdsen;

- versterking van het betaald educatief verlof in de regio's (in Vlaanderen heet dat nu het Vlaams opleidingsverlof).

Beter werk

We willen meer zorg voor de kwaliteit van arbeidsorganisaties, jobs en loopbanen.

Dat behelst in het bijzonder:

- een correct loon;
- meer werkzekerheid;
- een betere preventie en bescherming op het werk;
- rijkere taakinhouden;
- meer opleidingskansen: recht op mini- mum 5 dagen opleiding per jaar, met loonbehoud;
- meer zeggenschap.

In het bijzonder verzetten we ons tegen de nieuwe invulling van *flexicurity*. Flexizeker- heid moet dienen om de werknemers in flexibele contracten meer zekerheid te bie- den en niet om de vaste werknemers in on- zekerheid te storten:

- een recht op re-integratie en zo niet een hoge morele schadevergoeding bij on- rechtmatig ontslag om dringende reden;
- een extra tussenkomst van de werkgever wanneer die werknemers dumpst zonder voldoende in hun competenties te heb- ben geïnvesteerd;
- hogere werkgeversbijdragen voor de so- ciale zekerheid voor werkgevers die veel- vuldig tijdelijke en uitzendcontracten gebruiken ('de vervuiler betaalt');
- voor alle werknemers een recht op out- placement;
- gelijke rechten voor tijdelijken;
- inperking van de uitwassen van uitzend- arbeid en onderaanneming;
- inperking van het aantal schijnzelfstan- digen;
- tegengaan van minicontracten met klei- ne dag- of weekprestaties.

We vragen daarbij bijzondere aandacht voor het wegwerken van discriminaties:

- de voltooiing van het betere, gemeen- schappelijke statuut voor arbeiders en bedienden;
- de aanpassing van onze arbeidsbescher- ming aan nieuwe gezinsvormen en filoso-

Het ACV voert actie tegen stress op het werk. Op 1 december 2017 werd een 'FIKA-moment' georganiseerd bij Magnetrol in Zele.

- fische overtuigingen;
- een volwaardig statuut voor onthaalouders;
- wegwerken van alle leeftijdsdiscriminaties;
- objectieve functie- en loonclassificaties;
- bannen van discriminatie bij aanwervingen en promoties.

En we eisen de uitbouw van een leeftijds- en loopbaanbewust personeel, met aandacht voor alle leeftijden en loopbanen, gericht op werkbaar werk en werkbare loopbanen. Met meer autonomie voor de werknemers om de loopbaan vorm te geven en arbeidsduur en werktijden aan te passen aan de persoonlijke behoeften.

Toeleiding naar werk

We vragen meer inspanningen om jongeren en werklozen voor te bereiden op en toe te leiden naar volwaardige jobs:

- betere toeleiding naar knelpuntvacatures;
- voldoende aanbod voor kwaliteitsvolle en gepersonaliseerde begeleiding van werklozen;
- investeren in competenties van werklozen en ontslagen werknemers;
- een betere voorbereiding van jongeren op de arbeidsmarkt, op basis van een nieuw recht op een startkwalificatie;
- sluitend recht op aangepaste werkervaring voor langdurig werklozen;
- aanpak van werkloosheids- en armoedevallen;
- aangepast werk voor werklozen voor wie inschakeling in het normaal economisch circuit te hoog is gegrepen;
- krachtige arbeidsmarktvoorzieningen voor de bemiddeling, begeleiding en opleiding van werklozen.

Niet de werklozen moeten worden bestreden, maar de werkloosheid:

- geen stopzetting van de werkloosheidsuitkeringen na een bepaalde duur, noch verarming van de langdurig werklozen door versnelde daling van de uitkeringen;
- de sanctionerende, bureaucratische controles op werklozen moet plaats maken voor ondersteunend maatwerk, met

aangepaste modaliteiten en uitzonderingen voor werklozen die ver verwijderd staan van de arbeidsmarkt en voor oudere werklozen;

- fatsoenlijke inkomensvoorzieningen (inkomensgarantie-uitkering) voor onvrijwillig deeltijds werkenden.

Solidaire verdeling van de inkomens

Tegenover de groeiende ongelijkheid van inkomens en vermogens plaatsen we een beleid van herverdeling, via de loonvorming, de fiscaliteit en de sociale zekerheid.

Loonvorming

We vragen vrijheid van loononderhandelingen, om die dan te gebruiken voor:

- een verhoging van het minimumloon, zowel interprofessioneel als in de sectoren, zowel bruto als netto;
- een gelaagde loonvorming, met het interprofessionele dat oriëntaties aanreikt, met centrale cao's in de sectoren die de kmo's meetrekken en desgevallend aangevuld met bedrijfs-cao's; dit

richten we op een optrekking van het aandeel van de werknemers in de welvaart, inz. door loonstijgingen die de som van inflatie en gemiddelde productiviteitsstijging volgen.

Daarbij willen we de ongelijke verloning van mannen en vrouwen wegwerken.

We aanvaarden niet dat de lonen zouden worden ontkoppeld van de index. En blijven dus pleiten voor het behoud van het mechanisme van automatische indexering. We geven ook de voorkeur aan zekere loonverhogingen, om de koopkracht duurzaam te versterken boven voordelen die afhankelijk zijn van individuele of collectieve resultaten. We verzetten ons ook tegen ingrepen van de overheid in de minimumlonen voor jongeren en in de ervaringsbarema's.

Rechtvaardige fiscaliteit

We willen de progressiviteit van ons belastingstelsel versterken in plaats van afbouwen, door:

- een correcte belasting op (inkomens uit) vermogen, inz.: een belasting op grote vermogens, op basis van een vermogens-

Het ACV voerde op 24 oktober 2017 samen met de andere organisaties van het Financieel Actie Netwerk (FAN) actie voor een meer rechtvaardige fiscaliteit aan de Brusselse Beurs.

kadaster; een echte meerwaardebelasting op roerend goed; een rechtvaardiger fiscaliteit op onroerend goed;

- geen vervanging van progressieve personen- of vennootschapsbelasting door (degressieve) belastingen op het verbruik;
- heroverweging van alle belastingverminderingen en –aftrekken voor meer rechtvaardigheid en doelmatigheid;
- versterkte strijd tegen de fiscale fraude en ontwijking, mede door een versterking van de belastingadministratie;
- een strijd tegen de sociale fraude, die eerst en vooral de zwartwerkgevers aanpakt;
- een stop aan de ontmanteling van de vennootschapsbelasting

Een versterking van het Europees fiscaal beleid, met duidelijke standaarden voor elk van de Lidstaten, moet dit ondersteunen.

Sociale zekerheid

We blijven sterk gehecht aan de sociale zekerheid als structureel solidariteitsmechanisme op federaal vlak. Niet enkel ter voorkoming van armoede, maar ook en vooral ter voorkoming van zwaar koopkrachtverlies of zware kosten (door ziekte, ongeval of kinderen).

Die sociale zekerheid moet voor ons federaal blijven. En worden versterkt:

- koppeling van de uitkeringen aan de evolutie van de gemiddelde lonen, via een mechanisme van welvaartsvastheid, zoveel mogelijk automatisch;

- optrekking van de minima en verbetering van de vervangingsratio's;
- verbetering van de stelsels van arbeidsongevallen en beroepsziekten: vergoedingen in verhouding tot de werkelijke schade, betere garanties voor aangifte van alle arbeidsongevallen en weren van misbruiken bij wedertewerkingstelling van slachtoffers van arbeidsongevallen;
- toegankelijke en hoog kwalitatieve gezondheidszorgen voor iedereen;
- een stevige eerste pensioenpijler, met haalbare pensioenleeftijden, rekening houdend met lengte en zwaarte van de loopbaan; met bovenop voor alle werknemers het recht op een aanvullend pensioen (ook voor contractuelen in de openbare sector).

Dit vergt wel een versterkte financiering door:

- een krachtig werkgelegenheidsbeleid (zie hoger);
- minder financiering uit arbeid, meer uit andere inkomens, in het bijzonder financiering van gezondheidszorgen uit algemene middelen;
- normale bijdragen op zoveel mogelijk bedrijfsvoordelen en in afwachting minstens een fikse solidariteitsbijdrage;
- resolute strijd tegen de loon- en bijdragefraude;
- afbouw van het bijzondere bijdrageregime voor jobstudenten;
- grondige evaluatie en bijsturing van de bijdrageverminderingen voor de bedrijven, met het oog op een sterker werkgelegenheidsresultaat en een volledige compensatie van het inkomstenverlies voor de sociale zekerheid.

We willen ook de rol van de sociale partners in het beheer van de sociale zekerheid vrijwaren en versterken, in het bijzonder door het vetorecht van de overheid in het globaal beheer te schrappen.

Het ACV ondersteunde de voorbije maanden de jongerenmarsen voor het klimaat.

© Paul Corbeel

Een krachtige overheid, die het middenveld ondersteunt

We vragen:

- een versterking van de collectieve voorzieningen;
- een sterke overheid die de vrije markt reguleert en corrigeert;
- een overheid die tegelijk het middenveld ondersteunt en in het bijzonder het sociaal overleg erkent en bevordert.

Collectieve voorzieningen

Elke maatschappij heeft nood aan een goed werkende overheid, met sterke collectieve voorzieningen, georganiseerd of gesubsidiëerd door de overheid.

We verzetten ons tegen de tendens naar privatisering en commercialisering, ten koste van het aanbod vanuit overheidsdiensten en non-profitdiensten.

Tewerkstelling in de collectieve voorzieningen moet voldoende aantrekkelijk zijn door verbeterde personeelsstatuten:

- lonen en voordelen die gelijke tred houden met de marktsectoren;
- vrijwaring van de statutaire werkgelegenheid in het openbaar ambt;
- vrijwaring van het ambtenarenpensioen als uitgesteld loon;
- uitbouw van de tweede pensioenpijler voor contractuelen bij de overheid en voor het personeel in de non-profit;
- verbetering van de collectieve arbeidsverhoudingen in de overheid.

Het recht op collectieve actie moet worden gevrijwaard. Collectieve conflicten moeten worden voorkomen of snel tot een oplossing komen door inzet van sociale bemiddelaars.

Een gereguleerde markt

De overheid moet, samen met de sociale partners, ten volle zijn rol opnemen van marktmeester. Dat bedrijven zich bekennen tot maatschappelijk verantwoord ondernemen is goed. Dwingende normen, goed gehandhaafd, bieden echter meer garanties.

De overheid moet werk maken van een gezondere concurrentie in een aantal secto-

Kwetsbare werkzoekenden met een medische of psychische problematiek kregen een beschermd statuut in de werkloosheid. Het ACV voerde hiervoor stevig actie, met onder meer een bezoek aan minister van werk Kris Peeters op 8 mei 2019.

ren, in het bijzonder met het oog op een betere beheersing van de prijzen.

Die regulering is zeker nodig voor de financiële markten (instellingen, producten, management en traders). Zowel nationaal, Europees als internationaal. De speculatie moet worden afgeremd door een taks op de financiële transacties.

Sociaal overleg

We willen dat de rol van de sociale partners ten volle wordt erkend:

- een volwaardige betrokkenheid van de sociale partners bij de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering;
- ondersteuning van het sociaal overleg op alle niveaus;
- erkenning van de vrijheid van vereniging, van de syndicale vrijheid en van de onderhandelings- en actievrijheid, in het bijzonder vrijwaring van het stakingsrecht.

We willen de inspraak van de werknemers in het bedrijfsbeleid versterken:

- goed werkende ondernemingsraden en Comités PB, met een versterking van de

bevoegdheden;

- versterking van het overleg in de kmo's, door een verlaging van de drempels voor de oprichting van een vakbondsafvaardiging;
- een betere bescherming van de personeels- en syndicale afgevaardigden.

Duurzame ontwikkeling

Een modern beleid gericht op economische groei en jobcreatie moet oog hebben voor duurzame ontwikkeling. Het ACV vraagt onder meer:

- dat het werkgelegenheidspotentieel van de duurzame ontwikkeling ten volle wordt ondersteund;
- dat werk wordt gemaakt van duurzame mobiliteit, onder meer door verplichte vervoerplannen in elk bedrijf en een verbetering van het openbaar vervoer;
- een krachtig energiebeleid, dat voor iedereen de toegang tot energie garandeert, het rationele energiegebruik bevordert en de vereisten van duurzame ontwikkeling integreert;
- dat werk wordt gemaakt van een duur-

© Lieve Blanquaert

In de Bengalese hoofdstad Dhaka stortte op 24 april 2013 een kledingfabriek in. De 1138 doden en ruim 2000 gewonden van de Rana Plaza-ramp staan in het geheugen gegrift. Fotografe Lieve Blanquaert maakte in 2018 in opdracht van de campagne #cleankleren van WSM en het ACV een aangrijpende fotoreportage.

zame fiscaliteit, die spaarzaam gebruik van grondstoffen en zorg voor klimaat en milieu stimuleert.

We willen dit beleid doorweven met het concept van rechtvaardige transitie, dat het klimaat- en milieubeleid verweeft met sociale doelstellingen.

Gericht op Europa en de wereld

Onze sociaaleconomische realiteit is deel van Europa en van de wereld. We vragen dat de Belgische overheden meer investeren in de beïnvloeding van het beleid van Europese en internationale instellingen en meer investeren in de internationale samenwerking.

Sociaal Europa

We blijven sterk geloven in de versterking van Europa, op voorwaarde dat Europa socialer wordt:

- een sterker Europees werkgelegenheidsbeleid;
- de vertaling van de nieuwe Europese Sociale Pijler in afdwingbare rechten, gehandhaafde regels en meetbare doelstellingen, waaronder ook de invoering van een Europees minimumloon en een Europees recht op een minimuminkomen;
- een aangepast monetair beleid, dat de strijd tegen de werkloosheid niet laat

verlammen door de strijd tegen de inflatie;

- een Europees kader voor transnationale onderneming-cao's;
- een sterker Europees sociaal beleid inzake bedrijfsherstructureringen;
- het oprichten van een Europese Arbeidsraad, als platform voor een Europese sociale dialoog;
- meer evenwicht tussen financieel-economische coördinatie en sociale coördinatie in de Eurozone;
- een kaderregeling voor de diensten van algemeen belang;
- investering van budgettaire overschotten in Europese infrastructuurwerken;
- uitbouw van een Europees fiscaal beleid, in het bijzonder voor vermogensfiscaliteit en voorkoming van fiscale dumping en ontwijking;
- sterke regulering van de financiële sector en invoering van een Europese taks op financiële transacties.

Evenwichtige globalisering

We willen ook een meer evenwichtig model van globalisering, onder meer:

- afbouw van concurrentievervalsing in landbouw via subsidies en invoerbeperkingen;
- vrijwaring van diensten van algemeen belang;
- verankering van de doelstelling van waardig werk (decent work) in het beleid van de internationale instellingen en de internationale handelsakkoorden;

- wereldwijd een minimale dekking op het vlak van sociale bescherming ('social protection floors');
- internationaal handhavingsbeleid voor arbeidsnormen en sociale bescherming, niet enkel naar overheden, maar ook naar multinationale ondernemingen;
- integratie van de principes van duurzame ontwikkeling in het internationale beleid.

In de ontwikkelingssamenwerking moeten niet onze belangen, maar die van het (armste) Zuiden centraal staan. We moeten gezamenlijk actie voeren om de armoede de wereld uit te helpen. In opvolging van de millenniumdoelstellingen die eind 2015 afliepen, namen de Verenigde Naties de Agenda 2030 aan, met 17 doelstellingen voor duurzame ontwikkeling. We vragen daarin bijzondere aandacht voor de doelstellingen van waardig werk en voor het instrument van sociale zekerheid. België moet zijn deel doen: 0,7% van het BBP voor ontwikkelingssamenwerking. Dat engagement is er al lang, maar wordt niet nagekomen.

Gereguleerde migratie

We opteren voor een beleid van gereguleerde migratie, dat rekening houdt met de effecten van de migratie, zowel op het land van bestemming als op het land van herkomst. In het bijzonder:

- vrij verkeer van werknemers in Europa, mits voldoende garanties tegen sociale dumping;
- economische migratie van buiten Europa slechts als de arbeidsmarkttoestand dit noodzaakt, onder controle van de sociale partners, met begeleidende maatregelen voor een vlotte integratie en goede arbeidsvoorwaarden en met aandacht voor de gevolgen op het land van herkomst (risico op hersenvlucht).

We aanvaarden geen beleid van open grenzen voor werkgevers en van gesloten grenzen voor mensen die op eigen initiatief armoede, honger of onveiligheid ontvluchten. Vluchtelingen die hier al lang verblijven, moeten soepel kunnen worden gereguleerd.